

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
311/2018	Fylkesrådet	09.11.2018
166/2018	Fylkestinget	03.12.2018
	Komite for samferdsel	03.12.2018

Høring - Endring yrkestrafikklovens § 6

Sammendrag

Samferdselsdepartementet foreslår å frata fylkeskommunene adgang til å foreta behovsprøving på søknad om løyve på lengre bussruter og flybussruter. I praksis innebærer det en fri etableringsrett av bussruter over 50 km og flybussruter uavhengig av lengde. Fylkesrådet foreslår at Nordland fylkeskommune i sin høringsuttalelse krever at fylkeskommunen fortsatt skal kunne vurdere løyvesøknader opp mot konsekvensene for det kollektivtilbudet fylkeskommunen finansierer og inntektene derfra.

Bakgrunn

Regionreformen medfører en endring av grensene, og dermed også område en region/fylkeskommune har myndighet over. Departementet ønsker å liberalisere gjeldende politikk for bussruter uten offentlig støtte, jfr regjeringens politiske plattform, og ser dette i sammenheng. Endringen gjelder ekspressruter uten offentlig støtte, samt muligheten for å opprette flybuss.

Problemstilling

Departementet ønsker å endre regelverket slik at løyve til bussruter over en fastsatt distanse skal gis uten behovsprøving mot annen rutetrafikk. Deres forslag er en nedre grense på 50 kilometer en vei. Det foreslås også at det skal fastsettes i forskrift at særskilte former for rutetransport kan opprettes uten behovsprøving, uansett lengde. Dette gjelder spesielt flybuss.

Nordland vil få små endringer i sitt geografiske område, kun Tjeldsund kommune som overføres til nye Troms-Finnmark fylkeskommune. Og det er per i dag ingen kommersielle ekspressbussruter hos oss. Endring som foreslått har derfor liten innvirkning for fylkeskommunens kollektivtilbud per i dag. Vi registrerer imidlertid at det i forslag til lovendring foreslås at behovsprøving av kommersielle ruter kun gjelder for distanser over 50 km.

Det kjøres i dag flybuss til/fra Harstad/Narvik lufthavn Evenes, til/fra Skagen lufthavn, Mo i Rana lufthavn og til/fra Sandenessjøen lufthavn. Størrelsene på flybussaktiviteten gjenspeiler

størrelsen på lufthavna. For Nordlands del er Harstad/Narvik lufthavn Evenes klart størst.

Vurderinger

Oppheving behovsprøving over 50 kilometer

Nordland fylkeskommune gjør mye for å tilrettelegge for økt tilbud på regionrutene i fylket, blant annet med satsing mot et voksne turistmarked i Nordland. Å åpne for at kommersielle aktører kan «skumme fløten» av det fylkeskommunale tilbudet vil være dårlig samfunnsøkonomi og lite effektiv bruk av offentlige midler. Spesielt vil dette kunne gjøre seg gjeldende for turistsesongen i sommermånedene hvor fylkeskommunens passasjerinntekter er større enn i vinterhalvåret. Økte inntekter i sommermånedene bidrar således til at fylkeskommunen kan opprettholde lokaltilbudet i perioder med lavere inntekter.

Om grensen justeres til 80 eller 100 kilometer en vei, vil ikke dette endre effekten av en endring. Nordland er et langt fylke, med store distanser. Behovsprøvingen er en del av grunnlaget for å kunne utvidet tilbudet og slik skape en del finansiering. En endring av dette, uansett begrensning i kilometer, vil få store virkninger for tilbudet som kan ytes gjennom året.

Flybuss

Nordland fylkeskommune gjennomførte høsten 2012 er omlegging av kollektivtilbudet i Bodø. Ett av hovedgrepene var at region – og noen av by linjene terminerer på Bodø lufthavn. Resultatet av denne omleggingen er at antall bussreiser til/fra Bodø lufthavn har økt med opp mot 70 %. Av dette igjen, har 70% kommet på by linjene. Bare siste året har antall passasjerer økt med 14 %.

Bodø lufthavns geografiske plassering ift. byens sentrum medfører at det så langt ikke har vært mulig til å kjøre kommersielle flyruter bedriftsøkonomisk lønnsomt. Dette har vært forsøkt i flere omganger i løpet av de siste årene. Når fylkeskommunen nå har etablert et godt kollektivtilbud til lufthavna, hvor vi betaler både for det offentlige transporttilbudet og avgift for å bruke holdeplasser inne på Avinors område, er det ikke greit at det legges opp til en liberalisering som foreslått i høringen. Spesielt kan dette bli problematisk når flyttingen av lufthavna er gjennomført og distansen mellom bysentrum og lufthavna øker med 1 km.

I perioden oktober 2017 – oktober 2018 har Bodø lufthavn hatt totalt cirka 135 000 busspassasjerer. Noe som genererer cirka 5 millioner kroner i billettinntekter.

Ved en fri etablering av flybuss desimeres det grunnlaget fylkeskommunen har skap gjennom bruk av offentlige midler, så kommersielle aktører kan høste. Beholdes behovsprøvingen, har fylkeskommunen det redskapet som trengs for å styre tilbudet for innbyggerne i Nordland.

Nordland fylkeskommune er også sterkt inne i et nasjonalt prosjekt med «Smartere transport» som igjen samarbeider med «Ny by – ny flyplass». Her ønsker vi å skape en mest mulig autonom løsning mellom hoteller, jernbane, hurtigruten og sentrum for øvrig opp til Bodø lufthavn. En åpning for et kommersielt tilbud parallelt vil undergrave den nasjonale satsningen på en grønn fremtid og dette prestisjeprosjektet fylkeskommunen leder, med midler fra nasjonale myndigheter.

Fylkesrådet har så langt vært positivt innstilt til flybussruter ved andre flyplasser. Disse, nevnt over, er alle etablerte ruter med et godt tilfang av passasjerer. Dette gjelder også en positiv holdning til kommersielle ekspressbussruter, og ønsker å videreføre denne praksisen. Men ønsker ikke å miste behovsprøving, slik regjeringen foreslår.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Som nevnt vil et frislipp av ekspressbussruter over 50 km kunne gripe inn direkte i finansieringen av det tilbudet fylkeskommunen allerede har innarbeidet. Og dermed fjerne grunnlaget/finansieringen av grunntilbudet som ytes ovenfor Nordlands befolkning utenom turistsesongen. Likeledes vil en fjerning av behovsprøving på flybussruter kunne medføre tap av inntekter for Nordland fylkeskommune ved en etablering av flybuss til/fra Bodø lufthavn. Noe som vil påvirke det totale tilbudet negativt.

En parallellkjøring vil også få betydning for miljøet med økte utslipp av klimagasser og en forverret folkehelse som følge.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nordland fylkeskommune ønsker ikke fri etablering av ekspressbussruter uten behovsprøving. Et frislipp vil gripe direkte inn i finansieringen av grunntilbudet som ytes ovenfor Nordland befolkning.
2. Nordland fylkeskommune ønsker ikke fri etablering av flybussruter. En etablering til/fra Bodø Lufthavn vil påvirke det totale kollektivtilbudet negativt.

Bodø den 09.11.2018

Tomas Norvoll
fylkesrådsleder
sign

Svein Eggesvik
fylkesråd for samferdsel
sign

09.11.2018 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet
Enstemmig

Innstilling fra Fylkesrådet
Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

03.12.2018 Fylkestinget

Innstillingen fra komite for samferdsel ble lagt frem av skasordfører Richard Dagsvik,

Frp:

1. Nordland fylkeskommune ønsker ikke fri etablering av ekspressbussruter uten behovsprøving. Et frislipp vil gripe direkte inn i finansieringen av grunntilbudet som ytes ovenfor Nordland befolkning.
2. Nordland fylkeskommune ønsker ikke fri etablering av flybussruter. En etablering til/fra Bodø Lufthavn vil påvirke det totale kollektivtilbudet negativt.

Richard Dagsvik, Frp, fremmet Frps forslag til nytt vedtak fra komiteen:

Fylkestinget støtter i sin helhet Samferdselsdepartementets høringsforslag gjeldende Endring i Yrkestransportlovens § 6.

Votering i plenum

Komiteinnstillinga vedtatt mot 16 stemmer avgitt for Frps forslag (9H, 5Frp og 2V).

FT 166/2018**Vedtak**

1. Nordland fylkeskommune ønsker ikke fri etablering av ekspressbussruter uten behovsprøving. Et frislipp vil gripe direkte inn i finansieringen av grunntilbudet som ytes ovenfor Nordland befolkning.
2. Nordland fylkeskommune ønsker ikke fri etablering av flybussruter. En etablering til/fra Bodø Lufthavn vil påvirke det totale kollektivtilbudet negativt.

Vedlegg

Tittel	DokID
Til høring - Forslag til lov om endring av § 6 i lov 21 juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova) - Høringsfrist 02.01.2019	1108653
Forslag til lov om endring av § 6 i lov 21 juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fart(1687776)	1108654

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep

0030 OSLO

Svar på høring - Forslag til lov om endring av § 6 i lov 21 juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova)

Fylkestinget i Nordland har i møte 03.12.2018 behandlet høringen - Forslag til lov om endring av § 6 i lov 21 juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova) under sak FT 166/2018.

Fylkestingets vedtak lyder:

1. Nordland fylkeskommune ønsker ikke fri etablering av ekspressbussruter uten behovsprøving. Et frislipp vil gripe direkte inn i finansieringen av grunntilbudet som ytes ovenfor Nordland befolkning.
2. Nordland fylkeskommune ønsker ikke fri etablering av flybussruter. En etablering til/fra Bodø Lufthavn vil påvirke det totale kollektivtilbudet negativt.

Med vennlig hilsen

Odd Steinar Viseth
samferdselssjef

Per-Christian Størkersen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Samferdselsdepartementet   Postboks 8010 Dep   0030   OSLO

Vedlegg:

Høring - Endring yrkestrafikklovens § 6   DokID
1113062